

«بخشنامه»

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، همانگونه که مستحضرنند در سال‌های اخیر وظایف و مسئولیت‌های متعددی به واحدهای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم موسسات اعتباری محول شده است که اجرای مؤثر آن‌ها مستلزم تأمین امکانات کافی برای واحدهای مذکور می‌باشد. بر همین اساس، تجهیز و تقویت واحدهای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم مؤسسات اعتباری در مقررات مبارزه با پولشویی از جمله آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیات محترم وزیران نیز مورد توجه قرار گرفته است. در همین رابطه، در تبصره (۱) ماده (۳۷) آیین‌نامه یادشده مقرر شده: «اشخاص مشمول مکلفند متناسب با گستردگی تشکیلات خود، ترتیبات لازم از جمله امکانات، اختیارات، منابع انسانی و بودجه را به گونه‌ای فراهم کنند که اطمینان لازم برای اجرای قوانین و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم حاصل شود». علاوه بر آن، احکام مشابهی در دستورالعمل نحوه تشکیل و ساماندهی واحد مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی ابلاغی به موجب بخشنامه شماره ۱/۳۹۶۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۰ در نظر گرفته شده تا امکانات لازم متناسب با مسئولیت‌ها و وظایف واحدهای مذکور فراهم گردد. به موجب ماده (۶) دستورالعمل اخیرالذکر: «مؤسسه اعتباری مکلف است ساختار پیشنهادی واحد مبارزه با پولشویی را پس از تصویب در مرجع تصمیم‌گیری به بانک مرکزی اعلام نماید. بانک مرکزی نسبت به بررسی و انطباق آن با ضوابط و تناسب با گستردگی و نوع فعالیت مؤسسه اعتباری اقدام و پس از اخذ موافقت و تأیید مرکز، مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.»

با عنایت به مراتب مذکور، این بانک به منظور ایجاد وحدت رویه در ارزیابی ساختار سازمانی واحدهای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم موسسات اعتباری مقرراتی را با عنوان «ضوابط اجرایی نحوه تعیین ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی در موسسات اعتباری» تدوین نمود که در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۳ کمیسیون مقررات و نظارت موسسات اعتباری بانک مرکزی به شرح پیوست مورد تأیید قرار گرفت.

ضوابط اجرایی مذکور متضمن احکامی است که اهم آن‌ها به قرار زیر است:

- موسسات اعتباری باید ساختار سازمانی تفصیلی واحد مبارزه با پولشویی را متناسب با برخی از شاخص‌های عملیاتی و عملکردی به شرحی که در ماده (۲) ضوابط اجرایی یادشده آمده است تهیه و پس از تصویب هیات مدیره برای تأیید به اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بانک مرکزی ارسال نمایند.

- ساختار سازمانی تفصیلی واحد مبارزه با پولشویی موسسه اعتباری باید مشتمل بر بخش‌ها و سمت‌هایی باشد که امکان انجام ماموریت‌هایی نظیر بازرسی و نظارت بر عملکرد موسسه اعتباری در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، تحلیل و استخراج معاملات مشکوک، پایش تراکنش‌ها و فرآیندهای مالی، ارزیابی ریسک‌های مرتبط با پولشویی و تامین مالی تروریسم و سایر ماموریت‌های مذکور در ماده (۳) ضوابط اجرایی پیوست را برای واحد مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم موسسه اعتباری فراهم کند.

- موسسه اعتباری باید نظام جبران خدمات کارکنان را به نحوی تدوین و اجرا نماید که مسئول واحد مبارزه با پولشویی هم‌تراز یک سطح پایین‌تر از اعضای هیأت عامل مؤسسه اعتباری در نظر گرفته شود. به نحوی که مسئول واحد مبارزه با پولشویی هم‌تراز با سایر مسئولانی باشد که در ساختار سازمانی مؤسسه اعتباری یک سطح پایین‌تر از هیأت عامل استقرار یافته‌اند.

با عنایت به مراتب پیش‌گفت، مقتضی است دستور فرمایند ساختار سازمانی تفصیلی واحد مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم آن بانک/موسسه اعتباری غیربانکی پس از تطبیق با ضوابط اجرایی موضوع این بخشنامه برای اقدامات بعدی به اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بانک مرکزی ارسال گردد. همچنین خواهشمند است مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن مؤسسه اعتباری ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید. ۶۴۰۱۰۶۳/

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم

حمیدرضا غنی‌آبادی حمیدرضا آذرگون

۲۳۱۶

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

**ضوابط اجرایی نحوه تعیین ساختار سازمانی واحد
مبارزه با پولشویی در موسسات اعتباری**

بهار ۱۴۰۳

باسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

«ضوابط اجرایی نحوه تعیین ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی در موسسات اعتباری»

در اجرای ماده (۶) «دستورالعمل نحوه تشکیل و ساماندهی واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» ابلاغی طی بخشنامه شماره ۰۱/۳۹۶۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۰، «**ضوابط اجرایی نحوه تعیین ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی در موسسات اعتباری**» به شرح ذیل تدوین می‌گردد:

ماده ۱- در این شیوه‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می‌روند:

۱-۱- آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیات وزیران.

۲-۱- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی فعالیت می‌کند.

۳-۱- واحد مبارزه با پولشویی: واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم که به عنوان متولی امر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در ساختار داخلی مؤسسه اعتباری، عهده دار تکالیف مقرر در ماده (۳۸) آیین‌نامه می‌باشد.

۴-۱- کارکنان: مستخدمین موسسات اعتباری که براساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت‌دار، در مؤسسه اعتباری اشتغال دارند.

ماده ۲- مؤسسه اعتباری مکلف است ساختار سازمانی تفصیلی واحد مبارزه با پولشویی را متناسب با شاخص‌های زیر، تهیه و پس از تصویب هیات مدیره برای تایید به بانک مرکزی ارسال نماید.

۲-۱- تعداد مشتریان مؤسسه اعتباری دارای حساب سپرده بانکی فعال؛

۲-۲- میزان گستردگی واحدهای عملیاتی مؤسسه اعتباری اعم از تعداد و درجه شعب مؤسسه اعتباری در داخل و خارج از کشور، تعداد واحدهای سرپرستی منطقه‌ای مؤسسه اعتباری، تعداد شعب خارجی، تعداد واحدهای برون مرزی و مستقل خارج از کشور؛

۲-۳- تعداد واحدهای عملیاتی مستقر در مناطق پرخطر موضوع ماده (۱۱) آیین‌نامه؛

۲-۴- حجم روابط کارگزاری بانکی مؤسسه اعتباری؛

۲-۵- نوع فعالیت مؤسسه اعتباری اعم از: مؤسسه اعتباری تجاری؛ مؤسسه اعتباری تخصصی یا مؤسسه اعتباری قرض الحسنه؛

۲-۶- میزان فعالیت ارزی مؤسسه اعتباری اعم از: مؤسسه اعتباری فاقد مجوز عملیات ارزی؛ مؤسسه اعتباری دارای مجوز مرحله اول عملیات ارزی؛ مؤسسه اعتباری دارای مجوز مرحله دوم عملیات ارزی؛ مؤسسه اعتباری دارای مجوز مرحله سوم عملیات ارزی؛

۲-۷- نوع مالکیت مؤسسه اعتباری اعم از: مؤسسه اعتباری دولتی؛ مؤسسه اعتباری مشمول اصل (۴۴) قانون اساسی؛ مؤسسه اعتباری خصوصی؛

۲-۸- میزان اجرایی شدن نظارت سامانه‌ای (سیستمی): منطبق با موضوع ماده (۱۳)، ماده (۴۹) و ماده (۸۱) آیین‌نامه و نیز سایر مقررات مربوط.

ماده ۳- ساختار سازمانی تفصیلی واحد مبارزه با پولشویی باید مشتمل بر بخش‌ها یا سمت‌هایی باشد که انجام مأموریت‌های مذکور در ذیل را برای واحد مذکور امکان‌پذیر نماید:

۳-۱- بازرسی و نظارت بر عملکرد مؤسسه اعتباری در اجرای قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم؛

۳-۲- تحلیل و استخراج معاملات مشکوک؛

۳-۳- پایش تراکنش‌ها و فرآیندهای مالی (سیستمی / غیر سیستمی)

۳-۴- تدوین پیش‌نویس سیاست‌ها، رویه‌ها، فرآیندها و بخشنامه‌های داخلی در رابطه با موضوعات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم؛

۳-۵- ردیابی وجوه و پاسخگویی به استعلامات مراجع ذی‌ربط در حوزه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم؛

۳-۶- ارزیابی ریسک‌های مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم؛

۳-۷- راهبری اصول فناوری اطلاعات در حوزه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم؛

۳-۸- آموزش و توسعه دانش کارکنان در رابطه با موضوعات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.

ماده ۴- اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بانک مرکزی، مسئول بررسی و اعلام نظر در خصوص ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری است. در صورت تایید ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری مراتب برای اخذ تأییدیه مرکز اطلاعات مالی به آن مرکز ارسال می گردد. در صورت عدم تایید ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری، مراتب با ذکر توضیحات کافی جهت اعمال اصلاحات به مؤسسه اعتباری عودت می شود.

تبصره - هرگونه اعلام نظر اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بانک مرکزی در خصوص ساختار سازمانی واحد مبارزه با پولشویی در صورت تایید مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی نافذ خواهد بود.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری موظف است نظام جبران خدمات کارکنان را به نحوی تدوین و اجرا نماید که مسئول واحد مبارزه با پولشویی هم تراز یک سطح پایین تر از اعضای هیأت عامل مؤسسه اعتباری (حسب مورد مدیریت امور، مدیریت کل و ...) در نظر گرفته شود. به نحوی که مسئول واحد مبارزه با پولشویی هم تراز با سایر مسئولانی باشد که در ساختار سازمانی مؤسسه اعتباری یک سطح پایین تر از هیأت عامل استقرار یافته اند.

تبصره - حکم موضوع این ماده باید متناسباً در مورد سایر مناصب و سمت های سازمانی واحد مبارزه با پولشویی به مورد اجرا گذاشته شود.

ماده ۶- تخطی از مفاد این شیوه نامه موجب اعمال ضمانت اجراهای مذکور در قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۴۰۲ خواهد بود.

«**ضوابط اجرایی نحوه تعیین ساختار واحد مبارزه با پولشویی در مؤسسات اعتباری**» در (۶) ماده و (۲) تبصره در پنجاه و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۳ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراست.